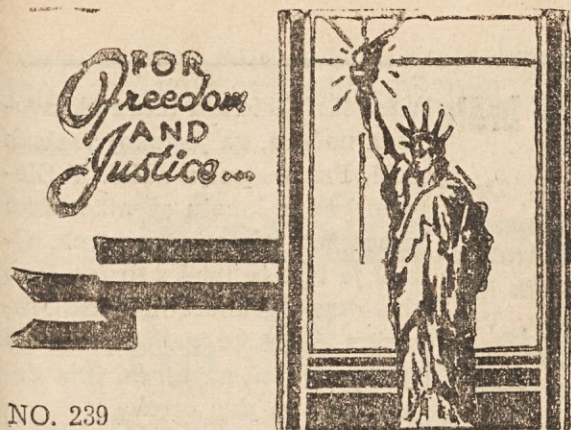

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 239

AMERICAN HOME
FOREIGN IN LAW
JAGG ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 13, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

Tudi narodna varnost naj ne krši svobode!

Vrhovno zvezno sodišče je označilo zakonsko določilo o prepovedi zaposlitve članov Komunistične partije v tovarnah, ki delajo za narodno obrambo, za protustavno in zato neveljavno.

WASHINGTON, D.C. — Vrhovno zvezno sodišče je odločilo s 6:2 glasovoma, da je določilo zakona o nadzoru podtalne dejavnosti, ki napravlja zaposlitev člana Komunistične partije v tovarnah za narodno obrambo za zločin, v nasprotju z ustavo. Vrhovno sodišče pravi, da je taka omejitev kršenje v prvem ustavnem dopolnilu zajamčene pravice združevanja.

Vrhovno sodišče pravi v izjavi večine, da ni mogoče Kongresu uporabiti "vojne sile" za razširitev svoje oblasti... bila bi naravnost ironija, če bi skrb za narodno obrambo uzakonila izpodkopavanje ene izmed svobod, ki dajejo tudi obrambi svoj smisel...

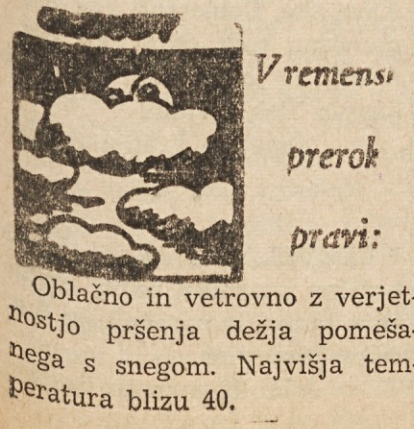
Omenjeni zakon določa, da zagrši vsak član Komunistične partije, ki se zaposli v tovarni, vključeni v delo za narodno obrambo, kaznivno dejanje in je zato lahko obsojen do največ pet let ječe in do \$10,000 globe. Po tem zakonu je bil obtožen neki Frank Robel, ki je bil zaposlen kot strojnik v Todd's Shipyard Corp. v Seattlu. Zvezni okrožni sodnik W. J. Lindberg v Seattlu je obtožbo zavrnil, ker ni bilo dokazov, da bi bil Robel izvrševal podtalno delo Komunistične partije.

Vrhovno zvezno sodišče je odločitev okrožnega zveznega sodnika potrdilo in pri tem izjavilo, da je šel zakon v varovanju dežele pred špijonažo in sabotažo predaleč, ker je segel tudi po onih članih Komunistične partije, ki niso delovni in vključil v Partijskim članom zaprte tovarne tudi take, ki v tem pogledu niso "občutljive".

V SFRJ nov delovni čas

BEOGRAD, SFRJ. — Tito bi rad vpeljal ameriški delovni čas (od 9 do 5 ure). Sedaj se v Jugoslaviji delovni dan konča že ob 2. ali 3. uri popoldne, zato pa se zjutraj začne zelo zgodaj. Jugoslovani so postali lagodni in gledajo, kako bi se pri delu ne pretegnili. Zato so proti ameriškem delovnemu dnevu. Boj proti njemu vodijo Titove unije odnosno sindikati. Mučijo se ob potu svojega obraza z dopovedovanjem, kako slabo vpliva ameriški delovni dan na zdravje. Vzgojo, izobrazbo in seveda tudi na kulturo, politiko in celo družinsko življenje. Ko človek bere vse te razlage in kritike našega delovnega dneva, se šele zave, kakšni reakcionarci smo v naši deželi.

Ni treba posebej poudarjati, da se sindikati nikjer ne sklicujejo na skušnje, ki jih je Amerika naredila s svojim delovnim dnevom.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in vetrovno z verjetnostjo pršenja dežja pomešanega s snegom. Najvišja temperatura blizu 40.

Novi grobovi

Peter J. Markusic

V ponedeljek je umrl v Euclid Glenville bolnici 17 let stari Peter J. Markusic z 28385 Orchard Drive, Willoughby Hills, O., sin Petra G. in Charlotte, roj. Hahn, brat Mary Louise, Charlene in Cheryl, vnuk pok. Petra in Mary Markusic. Pogreb bo jutri ob 9.15 iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev sv. Felicite ob desetih, nato na All Souls pokopališče. Namesto vencev k mrtvaškemu odru priporočajo starši darove za United Cerebral Palsey Association, 2141 Overlook Rd., Cleveland Hts., O.

Valentine Mola (Mole)

Kot smo poročali včeraj je umrl 88 let stari Valentine Mola (Mole), rojen v Podlipi pri Vrhniki, od koder je prišel v ZDA leta 1895, vdovec po v preteklem oktobru umrli Frances, roj. Jarc, oče William Mole, Mrs. Emery Simko, Josepha Mole, Mrs. John Doljak in Ernesta Mole, 8-krat stari oče, 4-krat praoče, brat pok. Johane, Anne Sasek (Corvalis, Ore.), Johna (E. Helena, Mont.) pok. Jake in Louisa (Corvalis, Ore.). Do upokojitve 1946 je bil 22 let zaposlen pri Cleveland Illuminating Co. Bil je član Društva Najsv. Imena pri sv. Filipu Neriju, HBZ št. 22. Pogreb bo iz 3rdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v petek ob 8.15, v cerkev sv. Filipa Nerija ob devetih, nato na Kalvarijo.

Louis A. Flack

Včeraj popoldne je umrl na svojem domu na 10702 Prince Avenue po hudi bolezni 51 let stari Louis A. Flack, rojen v Sandusky, od koder se je pred mnogo leti preselil v Cleveland, astnik Louis A. Flack Building Co., dokler ga ni stisnila bolezen, nož Dorothy, roj. Kleinsmith, oče Karen, Mary Jane in Deborah, brat Stanleyja, Andrewa, pok. Franka in pok. Antona. Ljegov oče Frank, ki je tudi mel lastno gradbeno podjetje, e umrl leta 1963, mati Mary, o. Lavrencic, pa je umrla pred mnogo leti. Pogreb bo iz Fortunovega pogreb. zavoda na 5316 11th Avenue v petek ob 8.30 jutraj, v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Najemniki še zmeraj plašijo afriške politike

Vse kaže, da sodelujejo beli najemniki v državljanski vojni v Nigeriji tako na strani zvezne vlade kot na strani Biafre.

KINSHASHA, Kongo. — Tisti 130 evropskih najemnikov, ki so delali sive lase kongoškemu diktatorju Mobutuju, ni več v Afriki, so se razpršili po svojih domovih, še preje pa podpisali izjave, da se z najemniškimi posli ne bodo več pečali. Seveda ni treba na te izjave dati kaj priča. To priča tudi zahteva afriških držav, naj se evropske obvežejo, da ne bodo svojim državljanom dovoljevale, a bi izbrali najemniški poklic. Zahteva afriških držav bo seveda obvisela v zraku.

Več pa pomeni stališče naše administracije v tej zadevi. Naša diplomacija je zelo zadovoljna, da je lahko iz Konga odpoklicala vsa svoja transportna letala, ki pa tam niso prevažala samo civilistov, ampak po potrebi tudi Mobutujeve vojske. Značilnejša je pa izjava državnega tajništva, da misli, da ne bo v nobenem slučaju moglo pošiljati znova naša letala v Afriko in tam prevažati, kar pride pod roko. To se ne nanaša toliko na Kongo, kjer sedaj vlada mir, ampak na Nigerijo. Tam se plečejo čudne stvari. Nigerijskemu predsedniku Gowonu je namreč prišlo na pomoč "1,000" belih najemnikov, Moskva in Praga mu pa dajeta orožje. Ni pa brez tuje podpore tudi uporniško pleme Ibo, dobiva jo od nekaterih črnih afriških držav in seveda "tudi od naše CIA", kot trdijo komunisti.

Nihče ne ve, koliko je resnice na vseh teh govoricah med diplomati, toda nihče ne izključuje možnosti, da se v Nigeriji res pojavijo najemniki. Kaj pa potem? To je tisto vprašanje, ki se ga najbolj boji evropska in ameriška diplomacija.

Brazilijska večja od ZDA

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Republika Brazilijska v Južni Ameriki je za okoli 250,000 kv. milj po površini večja od ZDA.

S štrajki bomo založeni dobro tudi še leta 1968

MIAMI BEACH, Fla. — Tako vsaj mislijo strokovnjaki AFL-CIO, ki so se udeležili zimske seje svoje zveze. Glavni povod za štrajke bo ostal nespremenjen: pogajanja za nove mezdne pogodbe bodo prišla v slepe ulice. Letos na primer so bila mezdna pogajanja zaključena za nekaj nad 3 milijone unijskih delavcev, pogajanja za dober milijon unijskih članov so pa še v teku. Tudi prihodnje leto ne bo nič boljše. Za 2,750,000 delavcev bodo mezdne pogodbe potekle in nove zaključene, pogajanja za 1,200,000 delavcev se bodo pa šele začela.

Konec mezdnih pogodb bo torej lepa prilika za štrajke, razlog zanje bo pa naraščanje draginje, ki jo je z vso zanesljivostjo mogoče napovedati za prihodnje leto. Vendar pa bodo štrajki tvegana stvar. Bomo v volivnem letu in ne javna uprava ne Kongres ne bosta vesela, ako izbruhnejo štrajki. Poleg tega gospodari v predstavniškem domu znana konservativna koalicija republikanskih in demokratskih kongresnikov, ki se ne bo ustrašila zakonodaje, ki bi štrajke omejila.

Voditelji AFL-CIO to dobro vedo. Ne dvomijo pa tudi o tem, da bi tako zakonodaja mogel preprečiti edinole predsednik Johnson s svojim vplivom na Kongres. To je bil tudi razlog, da so se tako hitro odločili, da bodo podprli Johnsonovo kandidacijo za predsednika. Saj jih uči skušnja, da je Johnson neprimerno bolj naklonjen njihovim težnjam kot pa Kongres v sedanji sestavi.

Johnson dolži Kongres za porast zločinstva

SAN ANTONIO, Tex. — Predsednik L. B. Johnson je izjavil, da je zločinstvo v prvih 9 mesecih letošnjega leta porastlo za povprečno 16%, da pade del odgovornosti za to na Kongres. Johnson je poudaril, da je predložil Kongresu že pred 10 meseci poseben zakonski načrt, ki naj bi omogočil zvezni vladi podporo posameznim državam v njihovem boju proti zločinstvu.

JOHNSON: ZDA BODO V VIETNAMU VSTRAJALE

Predsednik ZDA L. B. Johnson je na zborovanju AFL-CIO v Miami Beach v Floridi izjavil, da bodo Združene države v Vietnamu vstrajale, dokler bo treba. V domači politiki je označil republikance za oviro pri vseh naporih za napredek.

MIAMI BEACH, Fla. — Predsednik L. B. Johnson je prišel včeraj sem na polletno zborovanje AFL-CIO in se v svojem govoru dotaknil glavnih vprašanj domače politike, na posebno poudaril svojo voljo vstrajati v Vietnamu, dokler ne bodo tam doseženi postavljeni cilji. Spomnil je poslušalce na svojo ponudbo Hanoi v letošnjem marcu, da je voljan iti na razgovore v Moskvo ali Burmo, če le obstoji resna volja za končanje vojskovanja. Hanoi je predlog mirno zavrnil, ker še vedno upa, da bo svoj cilj dosegel. Predsednik ZDA je izrekel AFL-CIO toplo zahvalo za podporo njegovi politiki do Vietnama v svojem imenu in v imenu vojakov, ki se v Vietnamu bore, ter obljubil, da bo hodil dalje po srednji poti neoziraje se na javno mnenje in volitve.

Predsednik je dejal, da se ne bo dal vplivati od "troja političnih, sebičnih ljudi, ki iščejo svoj lastne koristi", udaril je po "dvomljivcih, kritikih in pritoževalcih", ki ne predložijo nobene praktične rešitve, ampak le razglablajo o napačnosti vladne politike in to vedno znova napadajo. Kot v preteklosti bodo tudi v bodoče Združene države stalno iskale pota za končanje vojne v Vietnamu, pa bodo istočasno tudi vojno nadaljevale proti uspešnemu koncu, je zagotavljal predsednik svoje poslušalce.

V domači politiki je ostro prijel republikance v Kongresu, ki da so bili proti vsem njegovim predlogom za socialni napredek dežele, da so v Predstavniškem domu glasovali 90% proti Medicare, 80% proti "vzornim mestom", 93% proti podporam za stanarine revnim družinam in 72% tudi proti minimalnim plačam. Kljub vsemu republikanskemu zaviranju socialne zakonodaje je predsednik trdil, da je treba sedanji Kongres smatrati za "produktiven".

Posebej se je predsednik obr-

Kongres zakonskega predloga ni obravnaval in sprejel, tako so ostale države brez potrebnih dodatnih sredstev in zvezne podpore.

nil na vodnike ameriškega delavstva v pogledu zadržanosti zahtev po povišanju plač in zaslužkov, ker je treba vedno in povsod dajati prednost koristi dežele pred osebnimi zahtevami. Izrazil je upanje, da bo organizirano delavstvo v tem pogledu pokazalo svoje razumevanje. Svoje poslušalce je opozoril na dejstvo, da je pretekli teden pozval podjetnike k zadržanosti cen, kajti dežele je pred resno nevarnostjo novega valu inflacije, ki ne more nikomur koristiti, pač pa vsem močno škodovati.

Posebne tablice za kude prometne grešnike

COLUMBUS, O. — Ohijjski urad za motorna vozila bo s četrtnikom začel izdajati posebne tablice za avtomobile lastnikov, ki so začasno izgubili pravico do vožnje motornih vozil, ker so kršili prometne predpise. Nova tablica bo imela rdeče črke na rumeno-rjavem ozadju.

Po novih določilih bo moral lastnik avtomobila, ki mu je bilo odvzeto vozno dovoljenje, izročiti tablico vozila, s katerim bo kršil prometne predpise, pa tudi listino o lastninski pravici voza. Da bo drugim članom družine mogoče avto uporabljati, v kolikor ima seveda kdo vozaško dovoljenje, bo državni oddelek za motorna vozila dal tem na razpolago posebno "družinsko" tablico za \$2.50.

Seveda bodo tako ljudje kot policija takoj vedeli, za kaj gre, ko bodo videli avtomobil s tako "družinsko" tablico. Dokazovala bo vsem, da je lastnik avtomobila "hud prometni grešnik".

Evropski skupni trg za višje davke v ZDA

BRUXELES, Belg. — Izvršni odbor Evropskega skupnega trga je posvaril vodnike evropskega in ameriškega gospodarstva na nevarnost odlaganja povišanja davkov v Združenih državah.

V svojem četrtnem poročilu pravi izvršni odbor, da izgleda nujna poostreitev določil denarne in kreditne politike v ZDA, dokler ne bo dosežena rešitev primanjkljaja v zveznem proračunu in v zunanje-trgovinski plačilni bilanci. Zvišanje davkov v ZDA bi odpravilo potrebo po visoki obrestni meri in s tem po dražjih kreditnih, kar vpliva nujno na vse svetovno gospodarstvo ne le na ono ZDA.

Iz Clevelanda in okolice

Božična Ameriška Domovina — Prihodnji ponedeljek, 18. decembra, bo izšla božična številka Ameriške Domovine. Natisnili jo bomo nekaj izvodov več. Kdor bi jo želel poslati svojem ali znanec v Združene države ali Kanadi, naj pošlje naslov prejemnika in 35¢ (lahko v znamkah) ali osebno odda naročilo v našem uradu na 6117 St. Clair Ave. Za pošiljatev v Evropo, Južno Ameriko in druge prekomorske kraje in treba poslati 50¢.

Iz bolnice — G. Jože Grdina se je pred nekaj dnevi vrnil na svoj dom na 1035 E. 69 St. in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Umrl v Wisconsinu — Rojak Anthony Klauss, ki je živel v Clevelandu na Huntmere, pa se nato preselil v Two Rivers v Wisconsinu, je umrl tam v starosti 58 let. Poleg žene je zapustil tudi sestro (v Clevelandu). Pokojnik je bil član ADZ št. 45.

Zahtevajte izkaznico — Social Security urad opozarja zavarovance, naj od vsakogar, ki prihaja k njim "od Social Security", zahtevajo izkaznico. Dogodilo se je namreč, da so skušali nekateri na ta način dobiti od zavarovancev denar. Pri komur bi se oglasil kak zastopnik Social Security, lahko kliče zaradi preverjenja njegove izkaznice tudi Social Security urad na 10613 Euclid Avenue, tel. 791-6050.

Letna seja — Gospodinjinski klub na Jutrovetem ima v nedeljo ob dveh popoldne letno sejo in božičnico v navadnih prostorih.

Nov odbor — Podr. št. 14 SZZ ima za prihodnje leto sledeči odbor: predsed. Theresa Skur, podpredsed. Mary Strazisar, taj. Vera Bajec, blag. Mary Iskara, zapis. Antonia Sustar, nadzornice: Frances Globokar, Mary Fakult in Rose Mickovic.

Zadušnica — V petek ob 8.15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josipa Mocilnikarja na 30. dan njegove smrti.

Davčna naklada zavrnjena — Včeraj so volivci v Willoughbyju in Wicklifu znova zavrnil davčne naklade za redne stroške uprave in šolstva. Nakladi sta bili ponovno predloženi na posebnih volitvah, ko so jih volivci pri rednih volitvah novembra zavrnil. — Tudi mestni svet Clevelanda je pretekli ponedeljek pokazal očitno, da ni oltar mestni dohodninski daek povišati na cel odstotek. Povišanje bo kvečjemu za desetino odstotka, pa še za to ne kažejo lani sveta veliko volje.

Polovico odpuščeni — Novi direktor mestnega pravga je posvaril vodnike evropskega in ameriškega gospodarstva na nevarnost odlaganja povišanja davkov v Združenih državah.

Albanija zavrnila rusko pomoč žrtvam potresa — MOSKVA, ZSSR. — Sovjetski Rdeči križ je objavil, da je Albanija zavrnila njegovo pomoč v zdravlilni in hrani žrtvam potresa, ki je napravil veliko škodo 30. novembra letos na mejnem področju jugoslovanske Makedonije in Albanije.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 239 Weds., Dec. 13, 1967

V Srbiji se dani?

Tovariš Radivoje Jovanović je postal ne samo uradni "narodni heroj", ampak tudi politični junak dneva, ki zabava vso Srbijo. Njegov slučaj je značilen za razpoloženje med srbskimi ljudmi zunaj Beograda, zato je vreden še par besed.

Jovanović je že od rojstva junak. Zato je izbral vojaški poklic pred vojno, v vojni se pa takoj priključil gibanju generala Draže Mihajloviča. Kmalu je pa predsedal na Titovo stran, na Mihajloviča je pa ohranil spomin: pustil si je brado, zato so mu komunisti rekli kmalu, da je "Bradonja". Ta priimek se ga drži še danes. V duhu črne brade je pa izvrševal med vojno lepa junaštva. Tako je postal "narodni heroj". Po vojni bi bil lahko mirno počival na lovorikah svojih partizanskih junaštev in bi se mu pri tem ne godilo slabo.

Pa je Bradonja nekaj pičilo. Vbil si je v glavo, da se lahko loti politike. Ako je tam napravilo karijero toliko drugih praznih komunističnih glav, zakaj jo ne bi tudi on, ki ne velja ravno za nerodnega in neumnega človeka. Tako je Bradonja začel misliti na politično karijero in se nanjo pripravljati v lazarevskem okraju ali občini, kot sedaj pravijo. Imel je pa smolo, da ga rdeči sistem ni maral. Zato ni prišel naprej in se čutil zapostavljenega. Pri tem je pridno nabiral prijatelje, kar mu ni bilo težko. Kdo se ne bi bratil z narodnim herojem?

In se je zgodilo, da je režim razpisal za letošnjo pomlad volitve za zvezno in republiške skupščine. Bradonja je hotel priti v zvezno, lazarevski režim mu je pa ponujal le mesto v srbski republiški skupščini. Ker je bila ponudba zvezana s pritiskom, se je Bradonja zadovoljil s kandidaturom za republiško skupščino, pozneje si je pa premislil. Nastopil je kot neodvisen kandidat za zvezno skupščino, nad čemur se strankini birokratije niso preveč vznemirjali. So bili prepričani, da bo propadel. Pa se je zgodilo, da je v Lazarevcu in okolici dobil na 20 med 26 shodi volivcev večino za svojo kandidaturo. To se pravi: do 80% volivcev je bilo za njegovo kandidaturo, le ostanek je bil za uradnega kandidata, ki ga je podpiral režim.

Bradonja si je torej priboril mandat za kandidaturu in volivni boj se je začel, ne tako kot je režim pričakoval, ampak po stari srbski navadi. Lazarevac se je čutil kot prerobenega: Bradonja in režimski kandidat sta se napadala kot pred vojno radikali in demokratje. To je bilo nekaj, kar je delovni narod pogrešal. Zato je bila tudi udeležba pri volitvah velika, nič manjša pa zmagala Bradonja, ki je postal tudi politični junak dneva in ne samo narodni heroj. Seveda se je s tem uspehom zameril uradnim komunistom, zbranim okoli občinskega in republiškega komiteta.

Bradonja je politična zmagala šla v glavo. Se je takoj spravil, da potolče svojega glavnega nasprotnika, to je občinski komunistični komitet v Lazarevcu. Pri tem se je oprl na svoje preskušene prijatelje in zaveznike, organizirane v partizanski organizaciji. Začel je hujskati med lazarevskimi komunisti proti komitetu, češ da je komitet le še frakcija srbske partije, dočim ima on večino za seboj. Ker je do sleden, je zahteval nove volitve v občinski komitet in bil prepričan, da bodo njegovi kandidatje zmagali tudi pri teh volitvah. Kar mimogrede je pa še začel hoditi po deželi in pripovedovati, kakšna tovarišija ima v rokah občinski komitet v Lazarevcu. Spor med njim in komitetom je tako šel preko občinskih mej po vsej notranji Srbiji.

Občinski komitet seveda ni mogel ostati pri miru. Ker se sam ni mogel več zanesti na domače komuniste, je poklical republiški komitet na pomoč. Ta je zadevo začel preskavati in sklical se je v Lazarevcu in Beogradu. O sejah je časopisje poročalo zelo obširno, tako da imamo prilično slko o razmerah med srbskimi komunisti.

Prvo, kar bi mogli reči, je dejstvo, da za srbske komuniste ne velja več geslo: proletarci združite se! Kamor pogledaš mednje, naletiš na znake frakcij, razdrobljenosti, pa tudi zbeganoosti. Pri takem splošnem razpoloženju so pa že začeli dvigati glave razni komunistični špekulativni duhovi, ki hočejo splošno zmešnjavo izrabiti za svoje namene in koristi. Vsak sam zase hoče ustvariti svojo strujo. Slučaj Jovanović je spravljal na dan nekaj imen, ki so njihovi nosilci odlični komunisti v Beogradu, obenem pa za hrbtom uradnih rdečih organov snujejo svoje krožke. Postopajo torej nekako tako, kot so postopali pred vojno vsi tisti, ki so imeli skomine po kandidaturah. Pred vojno je bil to običajen pojav. Drugače je pa pri komunistih: tu mora biti vse evidentirano in dovoljeno od centrale, tako zahteva njihov "demokratični centralizem". Kdor krši to načelo, se smrtno pregreši zoper komunizem. In vendar se že dogaja, da grešijo na tem polju ravno vodilni tovariši iz samega Beograda. Seveda bo moral Tito odločno izkoreniniti to nevarno

razvado. Zato bomo zvedeli še marsikaj zabavnega iz rdečega zakulisnega sveta.

Za komunističen režim tiči posebna nevarnost v tem, da se taki nepridipravi najdejo ravno med tistimi tovariši, ki sistem še prav posebno računa na njihovo zvestobo. Kaj pa naj partija napravi, ako na primer odkrije take omahljivce kar v centralnem strankinem odboru?

Pa še na to bi opozorili: Bradonja se je uprl na nezadovoljne partizane. Teh pa je dosti povsod in ne samo v Lazarevcu, na primer tudi v Škofji Loki, le da so tam rdeči kranjski Janezi bolj ponižni od rdeče pobarvanih srbskih četnikov. Ni brez razloga napisala beograjska Borba, da "odkriti in še ne poraženi reakcionarji ne bodo ostali pasivni". Pa še dodaja značilno misel: "Pred nami je nova faza razvoja, ki jo bo karakterizirala zaostrena idejna borba za zmago samoupravne družbe. . . . Boj bo odkrit, pa ravno radi tega lažji: sovražniki vseh barv so se zbrali pod isto protireformsko in protisamoupravno razpravo".

Jugoslovanska komunistična stranka prizna torej sovražnike v lastnih vrstah, ki nočejo več prisegati na uradno zastavo in so si že izbrali svojo. Če že ne radi česa drugega, je slučaj Bradonja zato značilen za razpoloženje v Srbiji.

Morda bo Lazarevac postal simbol novih časov, ki bodo rodili "lazarevsko Srbijo"!

BESEDA IZ NARODA

Ilirija vabi v nedeljo na "Slovenski božič"

CLEVELAND, O. — Gotovo ste brali v Ameriški Domovini opis "Slovenskega božiča izpod peresa dr. Ludveta Puša. Prav lepo je opisal skladbo Rev. Matija Tomca, za kar se mu v imenu cerkvenega zbora prav toplo zahvalim.

V tej zbirki so same stare predbožične in božične pesmi. Peli so jih največ po sledečih farah: Dobropolje, Struge, Velike Lašče in Sv. Gregor. Da so res stare, priča naslednja pesem: Ker zora se dela, že skoraj bo dan. Vsa ta pesem se nahaja v Jos. Ambrožičevi pesmarici, spisani leta 1775. Začenja se: Ura je dvanajst bila, da že predaleč nej, Dvica je rodila v štalici se dej. Lepe so bile šege in navade naših prednikov, sedaj počasi vse, pa gotovo leze v pozabljenje.

Letos pred Veliko nočjo smo peli "Kantato" v angleškem jeziku; prišlo je okrog 500 ljudi. Radoveden sem, koliko vas bo prišlo k slovenski prireditvi. Ali je še 1000 Slovencev v naši fari in okolici? Pravi "firbec" me ima.

Sedaj vam je dana prilika, da slišite to skladbo morda zadnjikrat. Današnji časi me spominjajo na pesem, ki se poje na Telovcu, glasi se: Staro preide naj, vse novo bodi zdaj. Kakor vidite sami, vse se spreminja; kar je bilo dobro včeraj, danes je že za staro šaro. Tako, mi smo pripravljani, sedaj je pa na vas leželo, koliko vas bo prišlo v nedeljo, 17. decembra, v našo cerkev poslušat in obujat spomine iz davnih let. Takoj po zadnji pesmi "Vstanite, oji bratje", bomo pa skupaj zapeli "Sveta noč". Rečem skupaj, prosim pojte vsi, tudi možje in fantje.

Kjer sem ravno pri petju, naj omenim še to: Ob nedeljah pri osmi maši imamo ljudsko petje, to pomeni, da pojemo vsi ne samo ženski spol, ampak tudi moški. Ne bodite tako sramežljivi, da se nekateri prav nič ne oglašate. Fantje le korajžo, ven z glasom, da se bo cerkev kar tresla, tako bo odmevalo od stropa in sten. Sedaj je še čas: "Saj morda danes letu ne bomo več na svetu prepevali!"

Torej na svidenje 17. dec. ob 4. uri popoldne v naši cerkvi na Holmes Ave.!

V imenu zbora "Ilirija" Vam vsem voščim vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto.

M. Rakar

Božični večer Zveze DSPB

CLEVELAND, O. — V soboto, 16. decembra, vabimo vse člane in prijatelje na družinski božični večer ob sedmih v Baragovem domu.

Predsednik Zveze DSPB pi-

satelj Karel Mauser nas bo z božičnim nagovorom združil v domače praznično razpoloženje božičnega večera.

Pridite z družinami! Pri čaju in sladkem prigrizku si bomo ustvarili prijateljski družabni večer v spoštljivem pričakovanju praznika rojstva Gospodovega.

Zveza DSPB

Z listom je zadovoljen

BROOKLYN, N. Y. — Spoštovano uredništvo! Zopet je prišel čas poravnave naročnine. Sem naročnik od leta 1949, to se pravi "ta novi".

Z listom sem zadovoljen skoraj v vsem. List brez oglasov ne more izhajati, kar mora vsak razumeti. Z velikim užitkom prebiram oziroma prebiramo splošne novice, razne dopise: Vrhniškega Tineta, Andrejčeka, Majka, kakor tudi g. Toneta Osovnika iz New Yorka. On včasih malo pretirava, v osnovnem pa zadene dobro.

Zelo radi beremo tudi dopise g. Ambrožiča iz Kanade. V enem od zadnjih dopisov se je ustavljal tudi v Jaršah pri Domžalah in omenil, kako je vozil pšenico iz Ljubljane v Jarše, nazaj pa moko. Omenil je mlinarja Jesharja, toda mlin je bil last Slabičevih, po domače Bedenikovih. Zanimivi so Vaši dopisi, g. Ambrožič, radi jih beremo, in upamo, da boste s pisanjem nadaljevali.

Ko sem že pri pisanju, bi rad porabil to priliko, da bi potom Ameriške Domovine voščil vesele božične praznike in srečno novo leto 1968 uredništvu, še posebno pa vsem onim, s katerimi smo šli skozi Vetrinje in bili skupaj v Spittalu na Dravi. Bili to težki časi, a toliko lepih spominov nas veže na nje, da še vedno radi mislimo na tista leta.

Večja razpravljanja o Slovenceh pišejo oni, ki jim pero gladko teče in ki so o tem bolj poučeni. Toda članek o Sokolu v eni od zadnjih števil me je tako "navdušil", da ne morem neomjenjeno mimo njega in rečem, če bi v tistih časih živeli, kot je bila ideja Sokola, bi morda preživeli zadnjo vojno bolj milostno!

John Ravnikar

Srečanje nad 500 cerkvenih pevcev v Celovcu

CELOVEC, Avstr. — V nedeljo, 26. t.l., je bila v Celovcu Pastoralna konferenca za slovenski del krške škofije. V znani celovski Kolpingovi dvorani se je zbralo nad 500 cerkvenih pevcev in pevki iz vseh župnij slovenskega dela celovške škofije. Konferenco je odprl prelat Aleš Zechner, ki je posebej pozdravil predavatelja dr. Marija-

na Smolika, docenta za liturgijo na ljubljanski teološki fakulteti, in župnika Maksa Michorja, ki je delil z dr. Smolikom breme konference, se pravi, prvi s predavanjem, drugi pa z izvedbo pevskega dela konferenčnega programa. Srečanja cerkvenih pevcev in pevki v Celovcu se je udeležil tudi Drago Klemenčič, urednik "Ljubljanske Družine".

Dr. Smolik je v svojem predavanju podal najprej nekaj načelnih misli o vlogi cerkvenega petja, nato pa je nakazal na zelo praktičen način, kako je treba pripraviti mašne speve, da bo petje v skladu s cerkvenimi navodili. Pevci so z velikim zanimanjem sledili predavatelju. Tako za uvod kot za sklep konference so zbori zapeli za to prilicnost pripravljeno pesem.

Po konferenci so vsi pevci odšli v stolnico k maši, ki jo je opravil v slovenskem liturgi-čnem jeziku celovski škof dr. Jožef Koestner. Med sv. mašo je škof nagovoril pevce v domači slovenski besedi. Med mašo so pevci peli pod vodstvom župnika Michorja novo naučene speve in s svojim prepevanjem zelo povzdignili sv. daritev. Vsa teža organizacije pevskega dela srečanja slovenskih cerkvenih pevcev in pevki v Celovcu je bila na župniku Michorju, ki je osebno vabil cerkvene zборе po vseh župnijah. Celovski "Naš tednik" od 30. nov. t.l. objavlja na uvodnem mestu pod naslovom "O glasbi pri bogoslužju" predavanje dr. Marijana Smolika na celovski slovenski pastoralni konferenci 26. nov. t.l.

"Martin Krpan" v Celovcu

Za uvod v proslavo 60-letnice ustanovitve Krščanske socialne zveze v Celovcu priredi Slovenska krščanska kulturna zveza 8. t.m. na praznik Brezmadežne v Mestnem gledališču v Celovcu satirično komedijo v 5 dejanjih (9 slikah) "Martin Krpan", ki jo je priredil po povesti Frana Levstika in ljudskem pripovedovanju Joža Vombegar. Letos je 110 let, ko je napisal Levstik to svojo klasično ljudsko povest, in stoletnica Slovenskega gledališča v Ljubljani.

Slovenska kapelica v Narodnem svetišču v Washingtonu

CLEVELAND, O. — Vsak obiskovalec Washingtona pozna mogočno Narodno svetišče, ki stoji v severovzhodnem predelu mesta na zemljišču Katoliške univerze. Kakor vse mogočne katedrale srednjega veka je ta cerkev zgrajena brez kakega jeklenekega ogrodja iz kamenja in opeke. Zgradba je bila omogočena z umetno povezavo starodavnih in modernih gradbenih tehnik. Vsled tega napravi vtis trajnosti, mogočnosti in resničnosti. Kakor pri starodavnih katedralah imajo tudi v Narodnem svetišču vsi posamezni deli in okraski poseben namen in nalogo. Učijo in pričajo naj o veri in ljubezni do bližnjega, o slavi Božji in njegovi Cerkvi, o zgodovini in povezanosti Cerkve z ameriškim življenjem.

Vse te lastnosti in naloge svetišča bo posedovala tudi slovenska kapelica. Enako kot vsa cerkev bo tudi naša kapelica trajna, mogočna in resnična priča o Slovenceh v Ameriki. Tudi ta kapelica bo živa priča ne nagrobnih spomenikov, o slovenskem doprinosu k življenju Cerkve in Amerike, in o povezanosti vseh Slovencev v Ameriki.

Kampanja za zgraditev naše kapelice je v polnem teku. Prosim, da pošljete Vaša darila na blagajnico osrednjega odbora: ANTONIJA TUREK, 986 Bryn Mawr Ave., Wickliffe, Ohio 44092. Čeke napišite na SLOVENIAN CHAPEL FUND.

Za tiskovni odsek: Uros Roessmann, M.D.

Kako sta se našla brata

CLEVELAND, O. — Dragi bralci Ameriške Domovine! Naj mi bo dovoljeno, da enkrat tudi jaz, dolgoletni naročnik lista, napišem malo spominov. Vem, da Vas je veliko, ki radi čitate Ameriško Domovino, da Vam ta dela kratek čas in da bi jo zelo pogrešali, če bi je več ne bilo. Zato ji želim najboljši uspeh in še dolgo življenje.

Rad bi Vam napisal resnično zgodbo, kako sta se našla dva brata, ki drug drugega nista poznala, oba pa sta govorila materinski jezik, potem katerega sta se našla. Obenem bom napisal še malo spominov iz mojega življenja.

Najprej naj napišem to, da sem vse življenje ostal zvest svojemu narodu in svojemu materinemu jeziku, da se nikjer nisem sramoval povedati, da sem Slovenec in da me je že velikokrat zelo bolelo, ko sem videl, da se naši ljudje sramujejo svojega rodu. Tega nisem nikoli mogel razumeti, saj imamo Slovenci najlepšo domovino na vsemu svetu, katero si hodijo ogledovat vsi narodi.

Nekoč sem se tu v Clevelandu peljal z avtobusom v downtown. Pred menoj sta sedela dva mlada fanta, stara kakih 17-18 let in sta navdušeno govorila po češko. Vprašal sem jih, če sta pravkar prišla iz starega kraja, nakar sta mi prav prijazno pojasnila, da sta v Clevelandu rojena. Vesel sem bil tega in mislil sem si, pogledaj jih fanta, ni ju sram javno po češko govoriti, ko bi se tudi naši slovenski fantje tako radi postavljali s svojim materinskim jezikom! Pa žal ni vedno tako!

Še se spomnim, da sem pred leti odšel na neko slovensko prireditve, da sem tam srečal naše mlade fante, ki so samo angleško govorili. Ker sem jih poznal, sem jih nagovoril po slovensko, pa me žal niso razumeli in so mi po angleško odgovorili, da ne znajo slovenskega jezika. Eden mi je celo rekel, da je velikokrat prosil mamo, naj ga nauči slovenskega jezika, pa mu je odgovorila, da mu slovenščina ne bo prav nič koristila, da z njo ne bo nikamor prišel! Žalosten sem bil tega odgovora. Zamislil sem se, kaj bo čez leta z našo milo govorico, ko stari pionirji umirajo, mladih matere slovensko ne nauče, dotok novih iz starega kraja pa se je tudi že skoraj popolnoma ustavil.

Jaz sem prišel v svobodno Ameriko leta 1913. Takrat se je zelo veliko Slovencev podalo čez široko morje v bogato, prostorno Ameriko iskat kruha in boljšeje življenja. Pripeljal sem se z ladjo Martha Washington, ki ni imela modernih kabin in udobja, kot jih imajo današnje prekomorske ladje. Pod našimi posteljami in trupu ladje so glasno ropotala kolesa, da nismo mogli spati. Kadar so nastopili viharji, so nas povezali s štriki. Spominjam se, da je ves čas vožnje po morju sonce posijalo samo enkrat in da smo odšli na krov. Za kosilo smo dobili špagete na pločevinastih krožnikih. Blizu mene sta sedela dva moška na eni deski, vsak na enem koncu. Mučila sta se s špageti in ne nadno je eden od njih pobledel, se stresel in "poklonil" vse po-uzite špagete svojemu sosedu. To se je zdelo smešno samo tistim, ki niso imeli morske bolezni, vsi ostali smo ga pomilovali. Na tisti prekoceanski vožnji sem doživel še marsikaj, kar ne bom nikoli pozabil.

Neki Franc Logar je prišel v Ameriko tudi v istem času kot jaz. Imel je ženo in sina Franceta. Ko so bili tukaj osem let, mu je žena nenadno umrla in ostal je sam z nedoraslim sinom. Njegova sestra je bila tudi tukaj in prosil jo je, da bi ona vzela sina, France pa bi se podal nazaj v rodni kraj, kjer bi se zopet oženil in nato vrnil v Ame-

riko. Ker je imela teta rada svojega nečaka, ga je takoj vzela k sebi, France pa je odšel. V Sloveniji se je kmalu oženil z neko premožno vdovo brez otrok. Ostal je tam in imel z drugo ženo dva otroka, Janeza in Micko, sestri v Ameriko pa je pisal, da ga ne bo več nazaj, da ima dobro ženo in dva otroka.

Leta so tekla, sin France, ki je ostal pri teti v Ameriki je dorastel in bil poklican k vojakom. Teta ga je lepo vzgajala, ga vodila v cerkev, ga učila slovenščine in lepega obnašanja. Bila mu je kot rodna mati. Pa so prišli tisti žalostni časi, ko je hotel Hitler zavladati celemu svetu. Tudi Amerika je bila v vojni in je šla pomagat Angliji in Franciji. Ameriški vojaki so bili na fronti tudi v Italiji in Nemci so bežali pred njimi. Tudi France je bil tam, njegov najboljši tovariš je bil neki Slovenec. V vojski sta rada govorila slovensko, se pogovarjala o naših ljudeh in navadah. Nekoč sta v prostem času sklenila, da bi bilo dobro poiskati malo vina. Odsšla sta v neko italijansko klet in tam našla nemškega vojaka. France je že hotel skočiti na Nemca, pa mu je njegov tovariš po slovensko rekel: "Pusti ga, saj on ni kriv, da je vojska, tudi ti in jaz nisva kriva". Ko je nemški vojak to slišal, je hitro po slovensko odgovoril, da je tudi on Slovenec, da je bil nasilno vpoklican k vojakom in da je komaj čakal, da bodo Nemci zbežali pred Amerikanci. No, sedaj sem rešen, je dejal, nadvse srečen pa sem, da sem padel v roke ameriškim vojakom slovenskega rodu. Povedal jima je, kako so Nemci zasedli Slovenijo, pobrali vse fante k vojakom, kdor ni hotel iti, so ga ubili, nekaj pa jih je zbežalo v hribe. On je bil najprej v Ljubljani, kjer se je učil pri nemških vojaki. Tam je dobil nekega znanca iz domače vasi, kateri mu je povedal, da so Nemci vsa zažgali, njegovo hišo bombardirali in da so oče, mati in sestra vsi mrtvi. "Sedaj sem ostal sam", je dejal, "samo enega polbrata Franceta imam v Ameriki". France nemškega vojaka hitro vpraša, odkod je doma. Ta mu je povedal, da je iz Poljan št. 8, na Dolenjskem in da se piše Janez Logar. Ameriški vojak France skoči pokonci, objame Janeza in pravi: "Ti si moj brat, jaz sem France Logar, tisti, ki ga je oče pustil pri teti v Ameriki". Kako srečna sta bila nato brata, ne vem, vem pa, da so se ga vsi trije od veselja napili.

Kako čudežno sta se našla brata. Nihče drugi kot Bog in mati, v tem slučaju tudi dobra teta, ki je učila svojega nečaka slovensko, imajo zasluženje pri tem. Narodna zavednost, znanje materinega jezika veliko šteje in prinaša tudi srečo in blagoslov. Zato, drage matere, učite svoje otroke slovensko!

Vsem čitateljem Ameriške Domovine želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Anton Sestanj

IZ NAŠIH VRST

SPITTAL NA DRAVI, Avstrija. — Ko se Vam za božične praznike zopet oglašava, ko Vam želi blažoslavljen božič in srečno novo leto, obenem tudi lepo pozdravlja vse poznane in nepoznane čitatelje lista in vse najine clevelandске prijatelje. Na Ameriško Domovino sva ostala naročena tudi sedaj, ko sva v pokoju in jo še vedno zelo rada berva. Bog z Vami!

Janez in Franja Brodar

CLEVELAND, O. — Vesele božične praznike želim uredništvu, upravi in naročnikom Ameriške Domovine.

John Zigman in družina

Maks Metzger:

Monika potuje na Madagaskar

Takega si je mamka Rancavela čez vse želela. Sicer je imela loncev dovolj, a te je ona sama izoblikovala iz ilovice in njen mož Beloha jih je žgal na ognju, dokler niso bili trdi. A ti lonci so jo jezili, ker so le prehitro imeli razpoke, tako da je ranampango stekel v ogenj. Včasih so bili tudi predebili, tako da se riž ni niti dobro skuhal v njih.

Kadar so prišli v Fengenalo sorodniki ali znanci iz ravnine, jih je mati Rancavela vedno najprej spraševala, kako je prav za prav s temi železnimi lonci. Če so res iz železa, če na ognju ne razpokejo in če se riž v njih res docela skuha? Dokaj let je trajalo, obiski iz ravnine so bili namreč redki, dokler ni bila prepričana, da je z železnimi lonci že vse v redu. Tudi o tem se je dala točno poučiti, kako je treba ukreniti, da prideš do teh čudovitih piskrov. Denarja nista rabila. Čemu bi jima bil? Riž sta sama sejala in tudi sonjo, sladki krompir. Ribe jima je nudila reka, mleko zebuji in kokoši so dajale jajca, ki jih nista nikdar snedla — zaklala sta le stare kokoši in nadšteviline peteline.

Obledo sta si tkala iz slame, preproge iz riževе slame, davkov pa sploh nista plačevala, ker komisar še ni odkril Tengenale. A k sreči sploh nisi rabil denarja za nakup železnih loncev. Trgovec jih je dal v zameno za strivju reke, sta potovala po vodi. Rancavelo je krmarila in Beloha je veslal. V začetku je šlo počasi, kajti vsak hip se je bilo treba izkrcati in nesti kanuj okrog vrtincev in slapov. A že drugi dan je imela reka globoko strugo. Kaj pa, kar naprej se je menjavala, bila zdaj ob južnem, zdaj ob severnem bregu, a če si dobro pazil, si po vrtincih prav lahko spoznal, kako je bilo, in mamka Rancavelo je budno pazila. Krmarjenje ji je bilo prirojen.

Tretji dan je imela Rancavelo komaj še kaj dela. Vsa reka je bila ena sama globoka struga. V orezkončnih lokih in ovinkih se je vila med golim gričevjem okoli vasi, v katerih so dugdugali bobni. Četrty dan se je Rancavelo končno odločila, da je opustila krmarjenje in pomagala Belohi veslati. Izključeno je bilo, da bi bila kam naselja, kajti prodaja skoraj ni bilo več videti, tako se je reka razširila. Zvečer sta dospela v Vangaindrano in se ustavila pri Rancavelinem stricu, ki ji je obljubil, da ji bo prihodnji dan pomagal pri tolikanj važnem nakupu lonca.

Kmalu po sončnem vzhodu so stali Rancavelo, Beloha, stric in teta na trgu pred leseno hišo, krito s pločevino, okrog katere je bila široka veranda. Seveda je bilo še prezgodaj, trgovec je še spal, le majhen Malgašek je pometal trgovino in verando. A če si je Rancavelo položila roko nad oči in se nagnila daleč naprej, je mogla spoznati v skrivnostni temi vratne odprtine kup sivkastočrnih trebušnatih predmetov, ki so imeli spodaj noge, kot jih imajo stenice. Teta je povedala, da so to lonci. Vsi štirje so potrpežljivo sedli v topli pesek pred verandinimi stopnicami. Mamka Rancavelo je nepremično gledala stenicam podobne piskre in skušala izračunati njihov obseg, s tem da jih je primerjala s svojimi raztegnjenimi prsti. Dobro uro je trajalo, da je prišel dolg, suh možakar v beli srajci skozi vrata. Pod srajco je nosil zamaščene hlače, ki so v širokih gubah padale na prišiljene copate. Okoli prs je imel kratko svito iz rumene svile brez rokavov in na glavi majhno čepico iz čistega zlata. Vse to je bilo dokaj svojevrstno in je Rancavelo dolgo zamudilo, toda ona je bila

kam čudno.”

“Koliko hacindrana pa imaš?” je vprašala Rancavelo nezaupljivo. “Kaj? Hacindrana? — Prašička sem ti prinesel, ti pa hočeš hacindrano? Z enim prstom ne ujameš uši in en sam možakar ne zmore vsega, kar hoče ženska. Ti bi morala prav za prav imeti deset mož!”

Pa vse ni nič pomagalo. Beloha tudi to pot ni dobil žganja. In če Beloha ni dobil žganja, mu tudi za svinjsko pečenko ni bilo nič. Rad bi bil svojo žalost prespal, a predavanje mamke Rancavelo o prednostih železnih piskrov je trajalo vso noč. Do naslednjega jutra se je Belohova trda buča vendar zmehčala.

Obesil si je slamnato vrečo na kopje. V njej so bili kuhan riž, sonjeve korenike in pošten kos divjega prašiča. To pot je pustil pse doma in se vrnil šele čez tri dni. Mesto riža, sonja in prašiča se je zdaj res nahajalo zadostno število lepljivih hacindranovih klobčičev v vreči. Beloha je zdaj vendar dobil svoje žganje, ga izpil z enim požirkom, zaprl oči in rekel: “Ah, ah — prav tako, kot da bi goltal bodičast kaktus!” Tako krasno je praskalo žganje mamke Rancavelo. Zdaj je prosila Rancavelo sorodnike, da so oskrbeli Tengenalo, in usedla sta se v kanuj.

V Vangaindrano, oni kraj ob izlivju reke, sta potovala po vodi. Rancavelo je krmarila in Beloha je veslal. V začetku je šlo počasi, kajti vsak hip se je bilo treba izkrcati in nesti kanuj okrog vrtincev in slapov. A že drugi dan je imela reka globoko strugo. Kaj pa, kar naprej se je menjavala, bila zdaj ob južnem, zdaj ob severnem bregu, a če si dobro pazil, si po vrtincih prav lahko spoznal, kako je bilo, in mamka Rancavelo je budno pazila. Krmarjenje ji je bilo prirojen.

Tretji dan je imela Rancavelo komaj še kaj dela. Vsa reka je bila ena sama globoka struga. V orezkončnih lokih in ovinkih se je vila med golim gričevjem okoli vasi, v katerih so dugdugali bobni. Četrty dan se je Rancavelo končno odločila, da je opustila krmarjenje in pomagala Belohi veslati. Izključeno je bilo, da bi bila kam naselja, kajti prodaja skoraj ni bilo več videti, tako se je reka razširila. Zvečer sta dospela v Vangaindrano in se ustavila pri Rancavelinem stricu, ki ji je obljubil, da ji bo prihodnji dan pomagal pri tolikanj važnem nakupu lonca.

Kmalu po sončnem vzhodu so stali Rancavelo, Beloha, stric in teta na trgu pred leseno hišo, krito s pločevino, okrog katere je bila široka veranda. Seveda je bilo še prezgodaj, trgovec je še spal, le majhen Malgašek je pometal trgovino in verando. A če si je Rancavelo položila roko nad oči in se nagnila daleč naprej, je mogla spoznati v skrivnostni temi vratne odprtine kup sivkastočrnih trebušnatih predmetov, ki so imeli spodaj noge, kot jih imajo stenice. Teta je povedala, da so to lonci. Vsi štirje so potrpežljivo sedli v topli pesek pred verandinimi stopnicami. Mamka Rancavelo je nepremično gledala stenicam podobne piskre in skušala izračunati njihov obseg, s tem da jih je primerjala s svojimi raztegnjenimi prsti. Dobro uro je trajalo, da je prišel dolg, suh možakar v beli srajci skozi vrata. Pod srajco je nosil zamaščene hlače, ki so v širokih gubah padale na prišiljene copate. Okoli prs je imel kratko svito iz rumene svile brez rokavov in na glavi majhno čepico iz čistega zlata. Vse to je bilo dokaj svojevrstno in je Rancavelo dolgo zamudilo, toda ona je bila

— v želodcu mi je še vedno ne-

— v želodcu mi je še vedno ne-

— v želodcu mi je še vedno ne-

Novi vodnik Cleveland Growth Association

William Adams, II.

Francis A. Coy

CLEVELAND, O. — William Adams, poslevodeči podpredsednik Trgovinske zbornice v Seatlu, je bil imenovan za vodnika nove Greater Cleveland Growth Association. Njen načelnik je George Grabner, podnačelnik pa Francis A. Coy, dosedanja načelnika Clevelandске Trgovinske zbornice in Odbora za rast Velikega Clevelanda.

Nasledil bo Curtisa Lee Smitha, ki pojde s 1. januarjem 1968 v pokoj kot predsednik Trgovinske/ zbornice, kateri je bil na čelu 15 let. W. Adams bo prevzel svojo novo dolžnost s prihodnjim februarjem. Richard DeChant, sedanjí poslevodeči direktor Growth Boarda, bo delala za novo ustanovo kot njen podpredsednik.

Oba, G. Grabner in F. A. Coy, sta hvalila C. L. Smitha in njegovo dolgoletno delo za Cleveland, kamor je prišel leta 1951 kot poslevodeči podpredsednik Trgovinske zbornice.

The Greater Cleveland Growth Board je bil ustanovljen pred 6 leti z Richardom DeChantom kot poslevodečim podpredsednikom. Obe omenjeni ustanovi sta sodelovali pri delu za napredek Clevelanda, pa prišli postopoma do prepričanja, da bo delo uspešnejše, če se enostavno združita, ko se trudita za iste cilje. Tako je bila sklenjena združitev v novo Greater Cleveland Growth Association, ki jo bo vodil Bill Adams “manager managerjev”.

The Cleveland Trust bo gradila novo pisarniško poslopje z 29 nadstropji

CLEVELAND, O. — The Cleveland Trust Company, največji denarni zavod v Ohiju in eden izmed 20 največjih v vsej deželi,

vedno mislila, da so Vacahi beli kot krokodilov trebuh, ta pa je bil v obraz tako rjav kot Beloha, ki je bil gotovo najtemnejši v vsej družini. To je prišepetala teti in izvedela je, da trgovec ni popolnoma pravi Vacaha. Da je pač tudi prišel prek velike vode, a drugi Vacahi pravijo, da je “le” Arabec.

(Dalje prihodnjič

je objavila, da bo zgradila ob svojem glavnem uradu na Euclid Avenue novo poslopje za urade z 29 nadstropji. To bo nekako dvojen nebotičnik v ozadju sedanje stavbe glavnega urada, eden bo ob Euclid Avenue, drugi pa ob 9. cesti. Med seboj bosta povezana in bosta imela skupno upravo in vzdrževanje.

Načelnik The Cleveland Trust Company g. George F. Karch je ob objavi velikega gradbenega načrta dejal: Cleveland Trust ima svoj dom in glavni urad na Euclid Avenue in E. 9 St. vse od kar je bil glavni urad odprt leta 1909. Nam je ta kraj všeč in bomo tu ostali. Mi imamo veliko zaupanje v Cleveland. Naše zaupanje v mestno središče vključuje prepričanje, da bo Euclid Avenue še vedno ostala mestna ulica in E. 9 St. in Euclid Avenue še vedno glavno finančno središče.

Nova zgraba bo stala skupno 30 milijonov in bo to največja gradnja v mestnem središču od gradnje Terminal Tower zgradb v tridesetih letih.

Arabska politika se pripravlja na “vrh”

Stvarnost sili arabske sosedje Izraela k pomiritvi s tem, ko oddaljenejši zagrizenci govore o nadaljevanju vojne do “končne zmage”.

KAIRO, Egipt. — Delegatje arabskih vlad so se zbrali v Kairu, da določijo dnevni red za sestanek na vrhovih, ki bo 17. januarja v Rabatu v Maroku. Pa jim delo ni šlo gladko od rok. Arabska politika stoji namreč pred težko nalogo: mora govoriti o mirovnih pogajanjih z Izraelom, mora pa obenem delati videz, da se hoče vojskovati še naprej.

Da se izmažejo iz te zadrege, so našli pravi arabski izhod: posameznim točkam dnevnega reda bodo dali primerne naslove, obravnavali bodo na pri teh točkah čisto nekaj drugega. Na to idejo je prišla sudanska delegacija in z njo tudi zmagala.

Zato se danes še ne da reči, kakšno usodo bodo na sestanku doživeli naporí ZN, da bi bilo čim preje doseženo vsaj premirje.

Kairska konferenca je torej dosegla vsaj deloma svoj cilj. Ali ga bo tudi sestanek na vrhovih? Sumljivo je, da se bo vršil šele sredi januarja, akoravno je Jordanija pritiskala naj bi bil sestanek še letos. Jordaniji se namreč najbolj mudi. Da je obveljal čas po 17. januarju, ima svoj razlog: v januarju bo namreč v Kairu na obisku Brežnjev, ki bo Naserju tudi povedal, kaj misli o sestanku in kaj pričakuje od njega. Naser bo moral vpoštevati rusko mnenje, ker je sedaj čisto odvisen od moskovskih dobav vojnega materiala in civilnega blaga, posebno naftnih izdelkov.

Zato se lahko zgodi, da bo sestanek moral govoriti in sklepati nekaj čisto drugega, kot je bilo sedaj sklenjeno v Kairu.

Vojna mornarica svari naše mornarje pred komunizmom

WASHINGTON, D.C. — Preiskava, zakaj so zadnjič dezertirali 4 mornarji z naših vojnih ladij in zbežali preko Japonske med komuniste v Sovjetsko zvezo, je dognala, da so komunisti organizirali široko mrežo svojih aktivistov po vsem svetu, ki imajo za nalogo da vabijo ameriške vojne obveznike, naj dezertirajo.

Mreža je do podrobnosti izdelana za lov na naše mornarje. Vanjo so zapleteni levičarji vseh narodnosti. Gornje štiri mornarje so na primer ujeli v svoje mreže japonski levičarji. Zato je vodstvo naše vojne mornarice objavilo posebno okrožnico, naslovljeno na vse mornarje, ki jih opozarja, naj ne nasedajo komunističnim lažem in obetanjem, vsak sumljiv slučaj pa takoj povedo svojim oblastem.

V kratkem bodo tudi poveljniki marinov, armade, in vojnega letalstva objavili podobne oklice.

Rdeči aktivisti so posebno delavni v tistih tujih deželah, kamor hodijo naši vojaški obvezanci na dopuste in odmore. Seveda ne povedo nikoli svojega

cilja in se tudi skrivajo za najrazličnejša mirovna gesla.

Tudi Sirija želi delati posle z De Gaullem

PARIZ, Fr. — Sirijska vlada je sicer najbolj levičarska v arabskem svetu — sedaj prekaša celo Naserja — toda De Gaulle bi vendarle rada pridobila za prijatelja. Poslala je svojo delegacijo v Pariz, da naj tam kupi francosko orožje, v zameno bi pa Sirija dala Franciji koncesije za vrtnanje za nafto.

V Damasku upajo, da bodo pregovorili Francijo, da se pusti v te posle z njimi. Mislijo, da niso v tem pogledu nič manj vredni kot sosednji Irak, ki je že kupil francosko orožje, posebno bombnike Mirage, in zato odstopil Franciji koncesijo za izkajanje nafte.

V Parizu mislijo, da vlada ne bo odbila sirijske ponudbe, da je pa tudi ne bo takoj sprejela. Vse odvisi od generala samega, ta pa je tudi v gospodarskih zadevah zelo muhasta glava, kadar namreč začuti, da bi se gospodarske poteze dale izrabiti za politične namene.

Sirija je baje prisiljena, da se obrne na francosko vlado, intendentje za nafto v svobodnem svetu so namreč odbili sirijski predlog, da kupijo sirijsko nafto.

V Nikaragvi se zopet bojijo nemirov

MANAGVA, Nik. — Nikaragva spada med manjše ameriške republike, trpi pa radi tega ravno tako kot vse druge latinske države od večnih nemirov, sluhov, podtalnih akcij, medsebojnih natoleevanj in sumničenj, pa tudi od prelivanja krvi. Pri vsem tem pa tam vlada že tri desetletja družina Somoza. Iz njenih vrst pridejo vsi predsedniki, nekateri med njimi so pa tudi zgubili življenje pri atentatih.

Sedanji predsednik Atanazij Somoza vlada šele od maja, pa vendar ima že dosti nemirov in morda tudi zločinov na svoji vesti. Ko je prevzel vlado, mu je Castro začel nagajati. Poslal je v Nikaragvo nekaj svojih gverilcev.

Te je vladna narodna garda

polovila in pobila v avgustu in septembru. Kar je gverilcev ostalo živih, so postali teroristi v mestih, kjer se jih vse boji. Da bo zmeda tem večja, dolži Somoza največji opozicijski dnevnik La Prensa, da na tihem podpira teroriste, dnevnik pa zopet sumniči Somozovo policijo, da na tihem ubija protirežimovce, ne da bi jih preje spravila pred sodnijo. Dobro je le to, da je javnost navajena na tako politično stanje in na vse nevarnosti, ki izvirajo iz njega.

Prvi sneg in mraz našla Britanijo nepripravljeno

LONDON, Vel. Brit. — Koncem tedna je dobila Britanija svoj prvi letošnji sneg, zvezan z mrazom. Na cestah je prišlo do zastojev in nereda, da se Bog usmili. Najhuje je bilo v južni Angliji, kjer so motoristi pustili na tisoče svojih vozil v snegu in zametih, ki so bili ponekod do 6 čevljev visoki.

Sneg in mraz sta zakrivila izgubo 8 človeških življenj.

V ponedeljek se je prikazalo sonce in sneg se je začel v Londonu spreminjati v plundro. Ko se je jug izkopal iz snega je severni del Britanije šele dobil prvo debelo snežno odejo v letošnji zimi. Sneg je zapadel tudi Francijo, debela snežna odeja je pokrila zlasti severni del dežele z glavnim mestom Parizom vred. Snežilo pa je celo na Rivieri med Marseillesom in Mentonom, seveda se je tam sneg sproti stopil.

Slab pridelek krompirja napovedujejo

WASHINGTON, D.C. — Poljedelsko tajništvo je objavilo napoved o pridelku zimskega krompirja za leto 1968. Trdi, da bo pridelek za 22% manjši od letošnjega.

Poljedelsko tajništvo trdi, da bo manjši tudi pridelek oranž in drugih vrst južnega sadja.

Ihranite denar za deževne dneve —kupujte U. S. Savings bonde!

Ženske dobijo delo

Razpis službe

Uprava Ameriške Domovine išče izkušeno in zanesljivo uradnico z znanjem slovenščine in angleščine, tipkanja in splošnih pisarniških del. Nastop službe z januarjem 1968. Pismene ponudbe na Ameriško Domovino. (x)

MALI OGLASI

V najem

Pet lepih sob se odda, spodaj. na 1251 E. 74 St., blizu Superior. Kličite 391-3071.

(241)

Sobe za samce

Oddamo opremljene spalne sobe za moške. Idealno za upokojece. Blizu avtobusa in rapida, na 11900 Madison Ave. Lakewood. Vprašajte v restavraciji.

(239)

V najem

Petsobno neopremljeno stanovanje, spodaj, na 1235 Addison Rd., plinski furnez, zmerna najemnina. Za pojasnila kličite 432-0906.

—(239)

Primerna - vsakovrsna

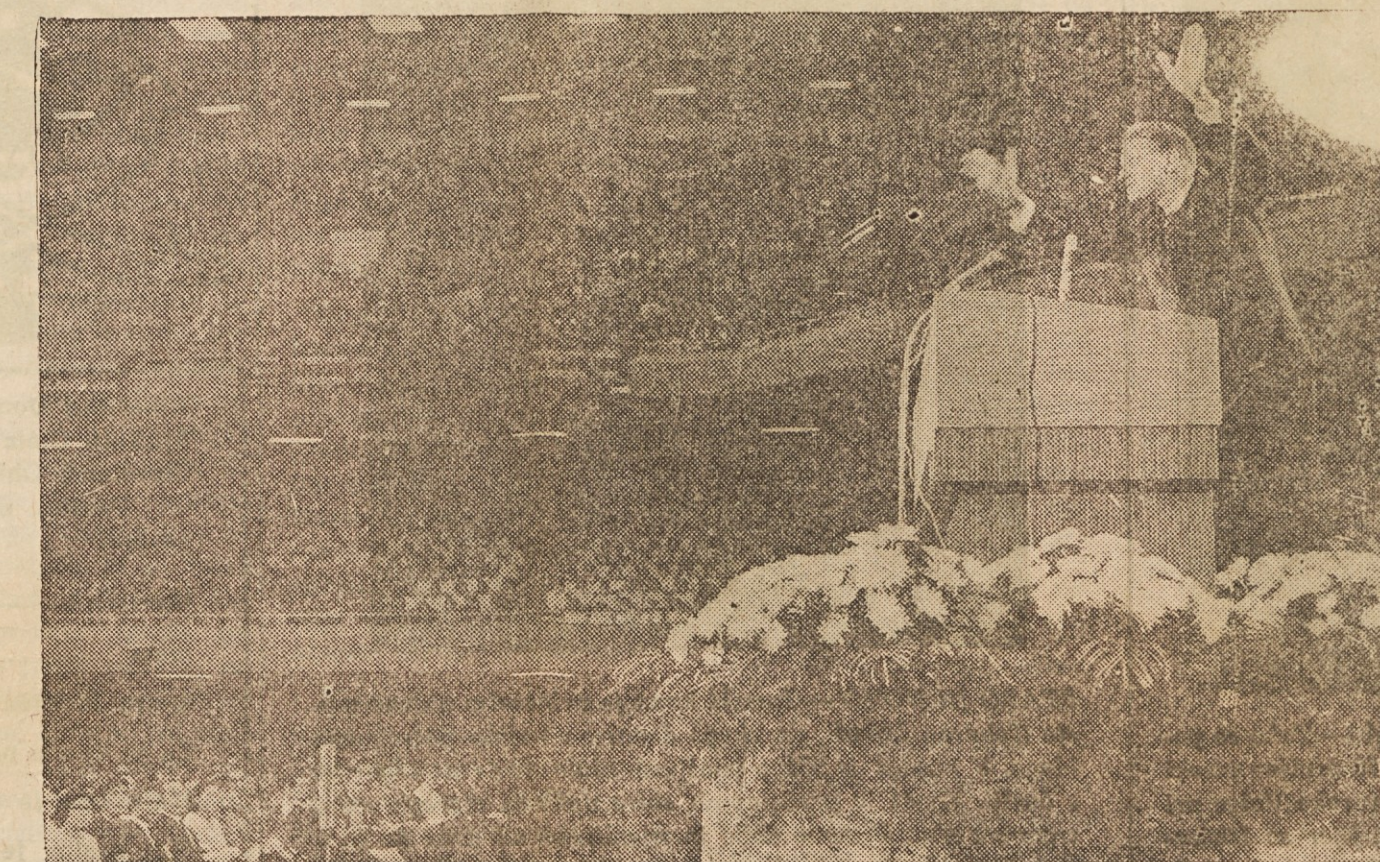
BOŽIČNA DARILA

v veliki izbiri pri

OBLAK FURNITURE CO.

6532 St. Clair Avenue

Tel. 431-2288

GRAHAM NA JAPONSKEM — Znani ameriški evangelijski pridigar Billp Graham je nedavno pridigal tudi v veliki dvorani v Tokiu na Japonskem. Slika kaže posnetek pridigarja in njegovih poslušalcev ob tej priložnosti.

Kovač Peregrin

(Bajka. — Spisal J. E. Rubin.)

Vojska se je jela gibati, kajti Peregrin je šel pred cesarico. Vsi so se umikali in v soko gor vrh stopnice je padel Peregrin pred cesarico na kolena. Generali so od sramote zardeli, glas začudenja se je širil med množico in odmevalo je okoli:

"Kovač, kovač!"

Cesarica ga je pogledala milo in se mu čudila; visok je bil in pleča so bila enaka vrhu gore, pred njim pa je ležalo kladivo.

"Jaz," je ponovil Peregrin.

Cesarica mu je dela roko na kuštravo glavo in se mu celo nasmehnila.

"Tu imaš vojsko," je rekla, "maščuj ga!"

Ljudstvo je znova zarjulo in množice so se zganile.

"Odlikovani boš pred vsemi," je rekla cesarica, "ko se vrneš."

"Imam mater," je rekel Peregrin, "staro in ubogo, njo moram živiti..."

"Cesarica bo skrbela za njo," je rekla cesarica.

"Imam nevestico, lepo in mlado," je rekel kovač...

"Ona dobi najlepši dar od mene; dobi svilnato poročno obleko, zlate šolčke dobi in srebrno zibko, da ji bo mila sreča na zemlji in tebi z njo."

Peregrin je vstal, se priklonil cesarici in odšel nazaj v vojsko.

Cesarski krojači pa so začeli na povelje cesarice zanj delati takoj bogato, polzlato generalsko obleko. Vsa vojska je slavila pogumnega Peregrina in generali so sklenili, da pojdejo z njim...

Drugi dan je odhajala cesarska vojska z Dunaja. Cesarica je gledala, kako gre kovač Peregrin se maščevat na mesto nje nad Turke. On je jeznil spredaj na vranem konju v generalski polzlati obleki, v visokih škornjih s kladivom ob strani. Staro obleko je pustil na Dunaju in v njej in z njo vse, kar je imel z doma s seboj. Tudi materin spomin je bil v navdušenju — pozabil...

In šli so.

Turki so vedeli, da ves Dunaj in vsa država žaluje za cesarjem in so se vzdignili zopet na vojsko. Bili so že daleč na potu. Ob Donavi so trčili na malo Peregrinovo vojsko in vnel se je grozen boj; a zastoj so se bili Turki. Peregrin je pobil stotine s svojo močno roko, in začeli so bežati. Vendar je Peregrina ranila puščica. Spomnil se je na mater in na njen amulet. Pozabil ga je, a kaj hoče. Priporiti mora nevestici zlate šolčke in srebrno zibko. In šel

je z vojsko dalje, bojevat boj, pridobivati si zmag in maščevati cesarja.

Turki so se mu ustavljali in bil je boj za bojem. Izgubil je že mnogo vojakov... A on jih je podil dalje v globoko Turčijo ob Donavi.

Prišle so Turkom nove vojske in on je stal ob Donavi z malo izmučeno vojsko. Še je bil bojaželjen. Že je bila ranjena tu in tam lepa general-ska obleka, a to ga je navdušilo na nov boj. To je bil grozen boj ob Donavi. Turki so se zapodili vanj, on je mahal po glavah, okoli so mu padali vojaki, Turki so se množili, rana za rano je padala na Peregrina, bil se je do zadnjega in padel ob Donavi. Turki so zarjuli od veselja.

Tam je padel kovač Peregrin, kjer leže pokopani tisoči junakov ob Donavi, ob globoki slovanski Donavi... Padel je junak.

Prišel je glas na Dunaj: Vojska je padla, Peregrin leži ubit, a tudi Turki ne morejo nič. Cesar je dovolj maščevan, enakih zbag in bitk še ni čutil svet. Cesarica je bila zadovoljna in se je omožila. V cesarskem gradu pa so spravili darove, ki jih je bila pripravila za mater in nevestico. Tudi Peregrinovo ime so si nekje zapomnili, a zdaj se je menda že od starosti izbrisalo in izginilo...

A tam na Dolenjskem je sredi planjave v koči jokala mati za Peregrinom. Mnogo lepega je čula o njem. Tudi so ji povedali, da je šel kot general maščevati cesarja. Huda slutnja je obšla materino srce. In čez dolgo so ji povedali, da so ubili Peregrina Turki... In jokala je, da je prijokala smrt.

Ponosna nevestica si je tudi včasih otrla solze od žalosti in se norčevala iz ženinov. Ko pa je čula, da je Peregrin mrtev, je šla ven v noč in jokala in

vpila z razpuščenimi lasmi v se niso zibali v srebrni zibki. planjavo, pusto in gluho... (Konec)

V "pravilni" slovenščini je moral povedati

Neki učitelj, ki je tudi doma v družinskem krogu pazil na to, kakor je bilo namenjeno, v zlatih šolčkih in njeni otroci olikana slovenščina, se je šel s

svojim sinom kopat v Savo.

Dragotin, ali si si glavo že izmil?"

Dragotin: "Kaj?" (Kakor da radi šumeče vode ni slišal.)

Oče: "Če si si že glavo izmil, umni?"

sinko moj?"

Dragotin: "Kaj?"

Oče: "Če si si že svojo umazano butico spral, ti ušivec ne-

Dragotin: "Že."

PODPIRAJTE SLOVENSKE PRODUKTE

NAROCITE ŽE SEDAJ BOŽIČNO MESNINO

PRI

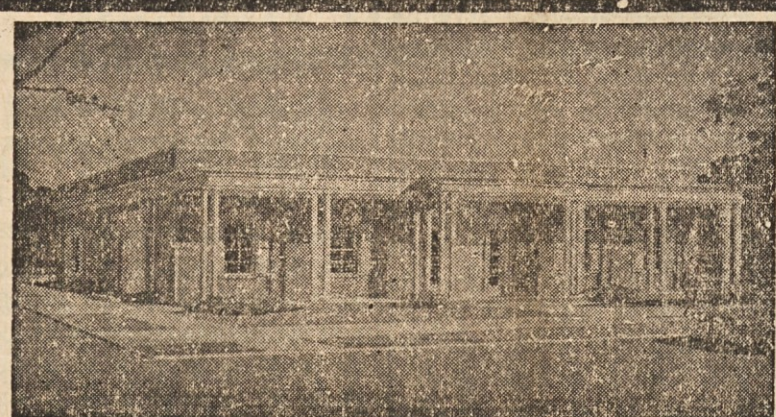
JASBECK QUALITY MEATS

na 821 East 222 Street AN 1-2955

Pri nas delamo najboljše RIZEVE in KRVAVE KLOBASE v CLEVELANDU.

Imamo tudi odlične DOMAČE PREKAJENE KRANJSKE KLOBASE — DOMAČE KISLO ZELJE — IN KVALITETNO MESO VSEH VRST.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

1053 East 62nd Street

KENmore 1-6306

HEnderson 1-2086

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko pomembnih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

STARO IN NOVO — Iranski kmet je prinesel v glavno mesto Teheran kokoši, da skupi denar za nakup potrebnega blaga. V ozadju je vidno izložbeno okno moderne trgovine s čevlji. Kmet je predstavnik stare dobe in starega rodu, trgovina glasnik nove dobe in njenih naved. Iran se je v zadnjih letih gospodarsko tako ustalil in notranje utrdil, da so Združene države pretekli mesec sporazumno z Irano po Teheranu objavile ustavitev ameriške pomoči Iranu.

DOMOVINA — Tako so poimenovali 170 čevljev visoki kip na bregu reke Volge pri Stalingradu, kjer so Hitlerjeve armade v zimski 1943-1944 doživele uničujoč poraz.

A FLORSHEIM GIFT CERTIFICATE TAKES SECONDS TO BUY... GIVES HIM MONTHS OF PLEASURE!

There's no finer gift than Florsheim Shoes and no easier way to give them than with Florsheim gift certificates. They assure him of perfect fit in the Florsheim style he prefers.

Za moške FLORSHEIM
Za ženske: ENNA JETTICKS
— WILBUR COON
Za otroke POLL PARROT

Galoše, škornji, snežke, copate, topli, zimski podloženi in nepremočljivi čevlji
sedaj pred prazniki posebno velika izbira najnovejše, najmodernejše obutve po posebna ugodnih cenah

LOUIS MAJER

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI
6408-6410 St. Clair Ave. Phone: EX 1-0564

V blag spomin na naše drage pokojne

OB PRVI OBLETNICI SMRTI DRAGEGA, NEPOZABNEGA OČETA

Jerneja Ogrinc

umrlega 13. decembra 1966

Pri Bogu zdaj vsi skupaj ste, nazaj na zemljo nočete.

OB 54. OBLETNICI SMRTI LJUBLJENE, DOBRE MATERE

Frances Ogrinc

umrle 27. aprila 1913

Tam sonce sreče Vam blesti, a tu pa venec grob krasi.

OB DVANAJSTI OBLETNICI SMRTI DRAGEGA, NEPOZABNEGA BRATA

Franka Ogrinc

umrlega 7. januarja 1955.

Preljubi oče, mati, brat, na svidenje nad zvezdami!
Zaluojača: hčerka in sestra FRANCES OGRINC sin in brat JOHN OGRINC ter OSTALO SORODSTVO.
Cleveland, Ohio, 13. decembra 1967.

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo nevernu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime
cesta
mesto in država
Za to darilo pošiljam znesek \$.....
Moje ime je
Moj naslov je
mesto in država

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

DOCTOR'S OFFICE & PRACTICE for sale in southwest industrial location. Patients records and equipment. Due to death. 749-1912 (241)

REAL ESTATE FOR SALE

AUSTIN BY OWNER Newly remodeled, recently decorated, 3 bdrm. frame residence. 1st fl. air cond. gas ht. 2 porches, 2 car gar. Columbus Pk. Assumption Greek Resurrection Catholic & Emmet Schls. All trans. \$11,000 Reas. 848-9395 (239)